

گلچین حکایات

کنکورد شیخ بهایی (۱)

زهره جامعی

www.ketab.ir

سرش : شیخ بهانی، محمدن حسین، ۹۵۳- ۱۰۳۱.ق.

ناسه

عنوان : کشکول . فارسی. برگزیده

قرارد

ادی

عنوان : گلچین حکایات: کشکول شیخ بهایی ۱/ گردآورنده زهره جامعی.

و نام

پیداو

ر

موضوع : تهران : نشر فکر ' ۱۳۹۵.

صاات

نشر

مسوخ ۱۶ ص ۵/۲۱×۵/۱۰ س.م.

صاات

ظاهر

ی

شابک: 4-16-5-58-78

وضع: فیا.

یت

فهر

ست

نویس

ی

یاددا : کتاب حاضر گلچینی از حکایات کشکول، شیخ بهانی است.

شت

شناسه: جامعی، زهره، ۱۳۴۴، -، گردآورنده

افزود

ه

رده : ۱۳۹۵: ۵۰۴۲ ک۵/ش/۱۰۵ AC

بندی

کنگره

رده : ۰۸۹/۹۲۷:

بندی

دیویی

شماره : ۴۳۲۲۱۴۸:

کتایش

ناسی

ملی

نام کتاب: گزیده حکایات کشکول شیخ بهایی

مؤلف: زهره جامعی

ناشر: فکر

نوبت چاپ: اول

قطع: رقعی

جواب: افق

نمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۷۸-۱۲۱۱

قیمت

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۱۹	از تو کمک می‌خواهم	۱
۲۱	حق ولی نعمت	۲
۲۲	کرم خدا	۳
۲۳	راه بهشت	۴
۲۴	علت اعاده نماز	۵
۲۵	حضرت رباب	۶
۲۶	زیان دیدار	۷
۲۷	سید مومن	۸
۲۸	عواذ مستم	۹
۲۹	سوره اذکار	۱۰
۳۱	شرفات خیر ارح	۱۱
۳۲	اسامی پیران	۱۲
۳۳	سروده های شیخ های	۱۳
۳۵	اشعار منسوب به امام جواد (ع)	۱۴
۳۶	تفسیر آیه	۱۵
۳۷	نخستین سید رضوی که وارد قم شد	۱۶
۳۸	غیبت	۱۷
۴۰	گفتار علی (ع)	۱۸
۴۱	مناجات	۱۹
۴۲	بهره مندی آخرت	۲۰
۴۳	سلام به گناهکار	۲۱
۴۴	ضمانت امام کاظم (ع)	۲۲
۴۵	دعا و حاجت روائی	۲۳
۴۶	آداب نماز	۲۴
۴۷	شفای تربت	۲۵
۴۸	خریداری نینوا	۲۶
۴۹	مستحبات و مکروهات	۲۷
۵۰	روزه دهر	۲۸
۵۱	دعا برای امور مهم	۲۹

۵۲	۳۰. اشعار منسوب به سیدالشهدا (ع)
۵۳	۳۱. اوصاف علی (ع)
۵۵	۳۲. دعا برای ایمنی از گناه
۵۶	۳۳. وصیت پیامبر به ابوتر
۵۷	۳۴. توصیه ی امام صادق (ع)
۵۸	۳۵. گوهر های کوچک و بزرگ
۵۹	۳۶. نامه ی حضرت یعقوب (ع)
۶۰	۳۷. پاسخ یوسف (ع)
۶۱	۳۸. دوفرشته
۶۲	۳۹. نانی و نانی
۶۳	۴۰. لقب حضرت زهرا (س)
۶۴	۴۱. سرگرم
۶۵	۴۲. حوض کثر
۶۶	۴۳. یاران واقعی
۶۷	۴۴. روز عرفه
۶۸	۴۵. آمرزش روز عرفه
۶۹	۴۶. روز غدیر
۷۲	۴۷. تفحص در خبر
۷۳	۴۸. عمل شایسته در روز قیامت
۷۴	۴۹. عهدنامه خدا
۷۵	۵۰. خزانه های خدا
۷۶	۵۱. خطاب الهی
۷۷	۵۲. سوره یس و سوره ملک
۷۸	۵۳. ویرانی آخرت
۷۹	۵۴. نوع صدقه
۸۰	۵۵. توکل به خدا
۸۱	۵۶. رویا دیدن
۸۲	۵۷. آرزو های طولانی
۸۳	۵۸. یوم اتغابن
۸۴	۵۹. وجود جن
۸۵	۶۰. نهی از قیل و قال

۸۶	۶۱. شب قدر
۸۷	۶۲. تسمیه ی شب قدر
۸۹	۶۳. ختم قرآن
۹۰	۶۴. تجدید کردن امور
۹۱	۶۵. جان درتن
۹۲	۶۶. شب قدر
۹۳	۶۷. در حضور خداوند
۹۴	۶۸. اندکی از علم امام (ع)
۹۹	۶۹. شناسایی نفس
۱۰۱	۷۰. قدر
۱۰۲	۷۱. راه های نیرت علی (ع)
۱۰۴	۷۲. ای کسی که بل تامل نیستند
۱۰۵	۷۳. توحید
۱۰۶	۷۴. دعای سحر
۱۰۷	۷۵. دعای مظلوم
۱۰۸	۷۶. ظهور اعمال در سرخ و بامت
۱۰۹	۷۷. خوف و رجاء
۱۱۰	۷۸. درس هایی از نهج البلاغه
۱۱۲	۷۹. تسمیه ی سوره ی فاتحه
۱۱۳	۸۰. کثرت استغفار
۱۱۴	۸۱. حاجت به خدا
۱۱۵	۸۲. توضیح حضرت علی (ع)
۱۱۶	۸۳. ستار العیوب
۱۱۷	۸۴. غفو و چشم پوشی
۱۱۸	۸۵. سفارش رسول خدا (ص)
۱۱۹	۸۶. شخصیت علی (ع) وفاطمه (س)
۱۲۰	۸۷. برترین نماز
۱۲۱	۸۸. اجزای نبوت
۱۲۳	۸۹. نیت اعمال
۱۲۴	۹۰. دهقان های انبار
۱۲۵	۹۱. توفیق الهی

۱۲۷	۹۲. امان های دوگانه
۱۲۸	۹۳. طلب شفا
۱۲۹	۹۴. قیامت گیری و صفری
۱۳۰	۹۵. دعای فرج
۱۳۱	۹۶. فضیلت مرگ بر حیات
۱۳۲	۹۷. تأخیر اجابت
۱۳۳	۹۸. حالت تو در حین عبادت
۱۳۴	۹۹. زهد
۱۳۵	۱۰۰. اندرز کامل
۱۳۶	۱۰۱. حیران کاری
۱۴۰	۱۰۲. فرد سیار، آموزش
۱۴۱	۱۰۳. حمت، خانم اده
۱۴۲	۱۰۴. هم غذایی و بینوایی
۱۴۳	۱۰۵. تلاوت استبانه
۱۴۴	۱۰۶. گفتار هایی از نورانی
۱۴۵	۱۰۷. خطبه ای از امیرالمؤمنین (ع)
۱۴۸	۱۰۸. ناشیة الیل
۱۴۹	۱۰۹. کرم پروردگار
۱۵۰	۱۱۰. وصیت لقمان
۱۵۱	۱۱۱. توصیف علی (ع)
۱۵۳	۱۱۲. دعای قال بد
۱۵۴	۱۱۳. طلب آموزش
۱۵۵	۱۱۴. معنای آواب
۱۵۶	۱۱۵. نامه ی حضرت علی (ع)
۱۵۸	۱۱۶. خطابه ی حضرت رسول (ص)
۱۶۰	۱۱۷. شب و روز
۱۶۰	۱۱۸. نگوشت از ستمگری
۱۶۲	۱۱۹. پذیرش توبه

مقدمه

بهاءالدین محمد بن حسین عاملی، معروف به «شیخ

بهایی» در سال ۹۵۳ قمری در شهر بعلبک لبنان دیده به جهان گشود. او در فقه، عرفان، ریاضیات، حکمت، تاریخ و ادبیات تبحر داشت و از دانشمندان نام آور قرن دهم و یازدهم هجری است.

شیخ بهایی از نوادگان حارث همدانی یکی از یاران با وفای امیرالمؤمنین (علوایه است). دوران کودکیش در جبل عامل از نواحی شام، گذشت.

سیزده ساله بود که پدرش به دعوت شاه طهماسب صفوی به ایران سفر کرد و در قزوین (پایتخت آن زمان) سکنی گزید. بهاءالدین هفده ساله بود که پدرش به مقام "شیخ الاسلامی" قزوین نایل آمد.

پس از ۱۴ سال، پدر شیخ عزم سفر به خراسان نمود و در راه بازگشت از سفر حج در گذشت.

شیخ بهایی در سن ۴۳ سالگی به مقام "شیخ الاسلامی" اصفهان (پایتخت آن زمان) منصوب شد تا آخر عمر با برکشان در این منصب باقی ماند.

نقل شده است که آن بزرگوار شش ماه قبل از وفات خود
به قبرستان رفته بود که از قبر یکی از زاهدان مدفون در
قبرستان تخته فولاد به نام "**بابا رکن الدین**" صدایی شنید .
شیخ از یاران پرسید:

آیا شما هم صدا را شنیدید؟

اصلاً پاسخ دادند: خیر

سرا از آن بود که شیخ پیوسته مشغول تضرع و مناجات
بود و توجه بیشتری به آخرت داشت . و چنین بیان می داشت
که من آواز مرگ را شنیدم .

وی در سال ۱۰۴۰ هجری پس از هفت روز بیماری در
اصفهان درگذشت . مراسم تدفین جنازه او بسیار پرشکوه برگزار
شد . (نقل کرده اند در این مراسم مجامع هزار نفر شرکت
داشتند و بر جنازه او نماز خواندند) و بنا بر وصیتش او را به
مشهد برده و در پایین پای امام رضا (علیه السلام) که محل
تدریس خودش بود؛ دفن کردند .

بعضی از اساتید و شاگردان

اولین معلم شیخ بهایی پدرش - شیخ حسین - بوده است
. از جمله اساتید دیگر او می توان به ملا عبدالله یزدی ، ملاعلی
مذهب ، ملاافضل قاضی و ملامحمد باقر یزدی نام برد.

شیخ بهایی، ریاضیات را نزد ملا محمد باقر یزدی - مؤلف
 کتاب مطالع الانوار ، عیون الحساب ، فرا گرفت .
 از شاگردان زبردست او می توان از مرحوم علامه سید هاشم
 بحرانی ، ملا محسن فیض کاشانی، ملا محمد تقی مجلسی و
 سید حسین کرکی و ... نام برد .

آثار بهایی

شیخ بهایی در ریاضیات و مهندسی بسیار چیره دست بود.
 معماری و تعیین قباله مسجد امام اصفهان (مسجد شاه
 سابق) - تقسیم آب راینده رود به محلات و روستاهای اصفهان
 ، ساخت گلخن - گرمابه امیر راه افغان که آبش با یک شمع
 گرم می شده است ، طرح ریزی ریز نجف آباد - اصفهان و
 مهندسی حصار نجف و ... را به او نسبت می دهند.
 از شیخ بهایی آثار بسیاری (از جمله ۸ جلد کتاب و
 رساله) در علوم مختلف در دست است . از جمله آثار او می
 توان به:

حبل المتین ، اربعین حدیث ، فوائد الصمدیه که این کتاب
 در باب علم نحو است و برای برادرش عبدالصمد نگاشته شده
 است ، جامع عباسی ، مفتاح الفلاح ، حاشیه بر تفسیر بیضاوی ،
 تشریح الأفلاک ، نان و حلوا و کشکول اشاره کرد.

یکی از مشهورترین کتب او ، کتاب کشکول است. که در این کتاب حکایات بسیار نادر و نغزی آمده است.

شیخ بهایی در زمینه شعر و شاعری نیز چیره دست بود . معروف ترین و مهم ترین قصیده او موسوم به «وسيلة الفوز و الأمان فی مدح صاحب الزمان علیه السلام» ، شامل ۶۳ بیت است .

و در آرزوزه سرایی نیز مهارت کافی داشته و آرزوزه "ریاض الأبرار" نیز از آثار اوست .

او به زبان فارسی نیز اشعار بسیاری سروده است . یکی از اشعار معروف و مشهور شیخ بهایی در مورد امام زمان علیه السلام است :

تا کی به نمناي وصال تو یگانه
اشکم شود از هر مره چرخ میل روانه
خواهد که سر آید غم هجران تریا نه
ای تیر غمت را دل عشاق، نهاله
جمعی به تو مشغول و تو غایب ز دانه
رفتم به در صومعه عابد و زاهد
دیدم همه را پیش رُخت راکع و ساجد
در میکده رهبانم و در صومعه عابد

گه معتکف دیرم و گه ساکن مسجد
 یعنی که تو را می طلبم خانه به خانه
 روزی که برفتند حریفان پی هر کار
 زاهد سوی مسجد و من جانب خمّار
 من یار طلب کردم و او جلوه گه یار
 حاجی به ره کعبه و من طالب دیدار
 او خانه همی جوید و من صاحب خانه
 هر از که زینم صاحب آن خانه تویی تو
 هر جا که روم پرتو کاشانه تویی تو
 در میاده پیر که جانانه تویی تو
 مقصود من از تو و بتخانه تویی تو
 مقصود تویی ... که به و بتخانه بهانه
 بلبل به چمن زان گل رخسار زلف دید
 پروانه در آتش شد و اسرار عیان دید
 عارف صفت روی تو در پیر و جوان دید
 یعنی همه جا عکس رخ یار توان دید
 دیوانه منم ... من که روم خانه به خانه
 عاقل به قوانین خرد راه تو پیوید
 دیوانه برون از همه آئین تو جوید

تا غنچه بشکفته این باغ که بوید
هر کس به بهانی صفت حمد تو گوید
بلبل به غزل خوانی و قُمری به ترانه
بیچاره "بهایی" که دلش زار غم توست
هر چند که عاصی است ز خیل خُدم توست
امید وی از عاطفت دم به دم توست
تقصیر خیالی به امید کرم توست
بدی که گُنه را به از این نیست بهانه

- کتاب حاضر، گزیده ای است از کتاب "

کشکول".

نقل است، شیخ بهایی تالیف کتاب کشکول را از مصر آغاز

نموده است و مشهور آن است که این سبک نگارش اولین بار

توسط او ابداع گردیده است.